

Список використаних джерел:

1. Воронова Л.К. Фінансове право України: підручник / Л.К. Воронова. – К.: Прецедент; Моя книга, 2006. – 448 с.
2. Уманців Ю.В. Механізм економічної політики: навч. посібник / Ю.В. Уманців, О.І. Міняйло. – Івано-Франківськ: Місто НВ, 2010. – 436 с.

Повєткін Д.О.

студент;

Устінова І.П.

*кандидат юридичних наук, доцент,
Національний авіаційний університет*

ТЕОРЕТИЧНЕ ПИТАННЯ ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ

Категорія «фінансовий моніторинг» як позначення комплексу заходів щодо запобігання відмиванню коштів використовується порівняно недавно.

Проте вже він є важливою і дієвою формою державного фінансового контролю з метою запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

Українсько-англійсько-російський тлумачний словник розглядає слово „моніторинг” (monitoring) як нагляд (спостереження, стеження) за виробничою і фінансовою діяльністю підприємства [1].

Великий тлумачний словник сучасної української мови визначає моніторинг як „безперервне стеження за яким-небудь процесом з метою виявлення його відповідності бажаному результату” [2].

Що стосується правових питань визначення поняття „фінансовий моніторинг”, то в різні часи їм були присвячені праці Л. К. Воронової, Л. А. Савченко, О. П. Орлюк, О. М. Горбунової, М. І. Хімічевої, А. О. Клименка, В. М. Берізко, М. П. Кучерявенка та ін.

У юридичній літературі можна зустріти різноманітні підходи до тлумачення поняття „моніторинг”.

Відповідно до Юридичної енциклопедії термін „моніторинг” означає (англ. monitoring – контроль, від лат. – monitor – той, хто попереджає, застерігає, радник, консультант) регулярне спостереження за станом природних, технічних і соціальних процесів з метою їх оцінки, контролю, прогнозування [6].

Оскільки погляди вчених щодо визначення поняття „моніторинг” є достатньо різноманітними, а часом навіть

протилежними за змістом, вважаємо за необхідне спочатку розглянути поняття „моніторинг”. На мою думку найповніше розкриває зміст таке визначення: моніторинг – це регулярне відстеження й спостереження заданих об’єктів.

Відсутність єдиного погляду щодо визначення поняття „моніторинг” є наслідком термінологічного перевантаження законодавства, що встановлює основні підходи до організації та здійснення моніторингу як методу контролю.

На думку О. П. Орлюк, моніторинг – це метод фінансового контролю, що передбачає постійне ознайомлення із загальним станом фінансово-господарської діяльності об’єкта контролю, виконання ним управлінських рішень. Основною його метою є виявлення ознак, які можуть свідчити про

наявність фінансових чи інших порушень, та звернення на це уваги об’єкта контролю, аби заподіяти порушенням у будь-якій формі. Спостереження – метод фінансового контролю, що передбачає загальне ознайомлення з фінансовою чи господарською діяльністю об’єкта контролю з метою отримання інформації, необхідної для оцінки його стану, належить до попереджувальних заходів контролю, оскільки за його результатами не вживають заходів впливу до об’єктів контролю [4, с. 158–159].

У науковій літературі моніторинг часто ототожнюють із спостереженням. Важко погодитися з думкою Л. К. Воронової та М. П. Кучерявенка, які ототожнюють поняття „моніторинг” з поняттям „спостереження”. Вони підкреслюють, що спостереження (моніторинг) – загальне відстеження фінансової діяльності контрольованого суб’єкта [5, с. 87].

Тому, на мою думку, доцільніше підтримувати позицію тих учених, які вважають, що моніторинг і спостереження – це різні поняття.

Отже, на сьогодні питання визначення поняття „моніторинг” є відкритим, оскільки існування фінансового моніторингу в умовах, що сформувався, є об’єктивно необхідним. Таким чином, було би доцільно внести зміни до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, а саме п. 5 ч. 1 ст. 1, і зробити його більш зрозумілим і однозначними при застосуванні та коментуванні відповідних норм.

Список використаних джерел:

1. Алексеєнко Л. М. Економічний словник : банківська справа, фондовий ринок (українсько-англійсько-російський тлумачний словник) / Алексеєнко Л. М., Олексієнко В. М., Юркевич А. І. – К. : Максимум ; Тернопіль : Економічна думка, 2000. – 592 с.

2. Великий тлумачний словник сучасної української мови / [уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел]. – К., Ірпінь : Перун, 2002. – 224 с

3. Курс адміністративного права України: підручник/ В.К. Колпаков, О.В. Кузьменко, І.Д. Пастух, В.Д. Сущенко [та ін.]. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К.: Юрінком Інтер, 2013. – 872с. – С. 522- 524

4. Орлюк О. П. Фінансове право. Академічний курс : підручник / Орлюк О. П. – К. : Юрінком Інтер, 2010.

5. Фінансове право України : навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / [Л. К. Воронова, М. П. Кучерявенко, Н. Ю. Пришва та ін.]. – К. : Правова єдність, 2009. – 395 с.

6. Шемшученко Ю. С. Юридична енциклопедія / Ю. С. Шемшученко. – К.: Українська енциклопедія, 2001. – Т. 3. – 792 с.

Щур К.С.

студентка,

Донецький національний університет

ЩОДО ПОНЯТТЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПОЗОВУ

Відповідно до п. 6 ч. 1 ст. 3 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – КАС України) [1] адміністративний позов – це звернення до адміністративного суду про захист прав, свобод та інтересів або на виконання повноважень у публічно-правових відносинах. Статтею 55 Конституції України [2] кожній людині гарантовано право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

Не зважаючи на те, що закон містить поняття «адміністративного позову», цей інститут й досі залишається малодослідженим у вітчизняній юридичній літературі, навколо якого останнім часом точиться тривала, напружена дискусія. Причиною цього, у першу чергу, є різні підходи вчених до визначення такої категорії, які сформувалися під впливом розуміння позову у цивільно-правовій науці. Одна група дослідників вважає, що поняття позову повинно окремо визначатися у «процесуальному» (звернення до суду про захист порушеного права), й окремо у «матеріальному» (матеріально-правова вимога позивача до відповідача) сенсі. Друга група дотримується позиції про цілісність такого поняття, а третя переконана, що позов повинен тлумачитися як чисто процесуальний інститут. Також вчені й досі шукають обґрунтування відмінності й унікальності адміністративного процесу та позову з приводу притаманним їм ознак.